

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 8C/94/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314204623
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lýdia Stehurová
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2016:5314204623.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca sudkyňou Mgr. Lýdiou Stehurovou v právnej veci navrhovateľa KVANTUM Slovakia, s.r.o., IČO: 36 334 359, Matice slovenskej 8, 971 01 Prievidza, právne zastúpeného JUDr. Máriou Habalčíkovou, advokátkou, AK Bakalárska 4, 971 01 Prievidza proti odporkyni V. G., D.. X.X.XXXX, D. N. C. XXX, XXX XX Č., v konaní zastúpenej opatrovníkom - súdnou tajomníčkou Okresného súdu Čadca Alenu Bittalovou v konaní o zaplatenie 357,50 € s príslušenstvom takto

rozhodol:

Návrh z a m i e t a .

Odporkyni náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu 5.5.2014 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd odporkyni uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi istinu vo výške 357,50 € spolu s úrokom z omeškania 8,50% ročne zo sumy 357,50 € od 22.7.2008 do zaplatenia a nahradiť trovy konania. Nárok uplatnil zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 68031 zo dňa 15.2.2008, na základe ktorej poskytol odporkyni úver vo výške 265,56 € spolu s dohodnutým úrokom z úveru vo výške 124,41 €, ktorý mala odporkyňa splácať v 12-tich mesačných splátkach po 32,50 €, počnúc mesiacom marec 2008. Odporkyňa splatila zo svojho celkového záväzku iba jednu splátku vo výške 32,50 €, a to ešte dňa 01.4.2008. Neuhradených preto zostalo 357,50 €. Z dôvodu porušenia povinnosti zo zmluvy zo strany odporkyne navrhovateľ vyhlásil úver za predčasne splatný dňom 21.7.2008, a to v súlade s článkom 4 ods. 4 Všeobecných obchodných podmienok. V zmluve bola medzi účastníkmi písomne dohodnutá rozhodcovská doložka v článku 5 Všeobecných obchodných podmienok, s poukazom na ktorú sa navrhovateľ domáhal svojho nároku najskôr žalobou podanou na rozhodcovskom súde. Návrh podal dňa 26.8.2008. Rozhodcovský súd následne vydal rozsudok SR 0889/08, ktorý nadobudol právoplatnosť 06.10.2008 a vykonateľnosť 09.10.2008. Na základe tohto exekučného titulu navrhovateľ podal návrh na vykonanie exekúcie, ktorá však bola vyhlásená súdom za neprípustnú a bola zastavená. Navrhovateľ proti tomuto uzneseniu nepodal opravný prostriedok. Zostatok záväzku zostal naďalej nezmenený, a to 357,50 €. Uvedené skutočnosti navrhovateľ uviedol s poukazom na prípadné uplynutie, resp. spočívanie plynutia premičacej doby v zmysle § 112 Obč. zákonníka. Vzhľadom k tomu, že súd vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju, navrhovateľ sa musí domáhať svojho nároku podaním novej žaloby na všeobecnom súde.

Súd vydal vo veci platobný rozkaz č. k. 8C/94/2014-34 dňa 17.12.2014, ktorý však pre nemožnosť jeho doručenia do vlastných rúk odporkyne následne uznesením č. k. 8C/94/2014-44 zo dňa 08.10.2015 zrušil. Vzhľadom k tomu, že v priebehu konania sa nepodarilo zistiť aktuálnu adresu trvalého alebo prechodného pobytu odporkyne, bol jej uznesením 8C/94/2014-42 zo dňa 08.10.2015 ustanovený opatrovník - súdna tajomníčka Okresného súdu v Čadci Alena Bittalová. Opatrovníkovi odporkyne

bol návrh spolu s prílohami, procesným poučením a uzneseniami riadne doručený dňa 03.12.2015. Opatrovník odporkyne sa k návrhu písomne nevyjadril.

Vzhľadom k tomu, že v danom prípade ide o drobný spor, súd rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 115a ods. 2 OSP, pričom vychádzal z predložených listinných dôkazov. Rozsudok bol vyhlásený verejne v zmysle § 156 ods. 1 OSP. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli oznámené na úradnej tabuli súdu v zákonnej lehote. Účastníci konania na verejnom vyhlásení rozsudku prítomní neboli.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah súdneho spisu, a to; zmluvou o úvere č. 68031 na čl. 9, výdavkovým pokladničným dokladom z 15.2.2008 čl. 10, formulárom o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere zmluvy čl. 11, upomienkou na čl. 8, upomienkou na čl. 17 a oznámením o strate výhody splátok - výzvou na splatenie celého dlhu ku dňu 21.7.2008 na čl. 18.

Z vykonaného dokazovania mal zistený nasledovný skutkový stav.

Navrhovateľ uzavrel s odporkyňou dňa 15.2. 2008 zmluvu o úvere č. 68031, ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli Všeobecné obchodné podmienky úveru na rubovej strane zmluvy. Na základe tejto zmluvy poskytol navrhovateľ odporkyňi úver vo výške 265,55 € (8.000,- Sk), ktorý sa odporkyňa zaviazala zaplatiť spolu s úrokom z istiny úveru vo výške 3,9% mesačne formou 12-tich pravidelných mesačných splátok po 32,50 € (979,- Sk). Splatnosť prvej splátky mala nastať do 25.3.2008 a konečná splatnosť úveru do 25.2.2009. Poplatok za poskytnutie úveru predstavoval 29,87 € (900,- Sk), celkové náklady spotrebiteľa 154,29 € (4648,- Sk), ročná percentuálna miera nákladov 159,51% a ročná úroková sadzba 104,28%, priemerná hodnota RPMN pre príslušný typ úveru nebola určená. Súčasťou zmluvy boli Všeobecné obchodné podmienky úveru. V článku 4 bod 4 týchto podmienok bolo dohodnuté, že v prípade omeškania s úhradou jednej splátky za časové obdobie dlhšie ako 3 mesiace, alebo v prípade omeškania s úhradou 2 mesačných splátok alebo v prípade, že dlžník uviedol pri podpise zmluvy nepravdivé údaje, je veriteľ oprávnený odňať dlžníkovi výhodu mesačných splátok a žiadať okamžité splatenie celkovej dlžnej sumy, zmluvnej pokuty, ostatných poplatkov ak existujú a všetkých nákladov, ktoré veriteľovi vznikli s vymáhaním dlžnej sumy.

Vzhľadom k tomu, že odporkyňa porušila zmluvnú povinnosť, keď riadne a včas neplnila, veriteľ listom zo dňa 02.7.2008 odporkyňi oznámil stratu výhody splátok a vyzval ju k splateniu celého dlhu ku dňu 21.7.2008. Ku dňu oznámenia predstavovala dlžná suma vrátane zmluvnej pokuty 374,06 €. Navrhovateľ oznámenie podal na pošte 02.7.2014, doručienka o prevzatí tohto oznámenia odporkyňou nebola navrhovateľom k návrhu pripojená. Oznámeniu o splatnosti celého dlhu predchádzali dve upomienky, upomienka zo dňa 04.6.2008 na čl. 17, ktorou bola odporkyňa vyzvaná k zaplateniu dlžnej sumy vrátane zmluvnej pokuty vo výške 81,59 € a upomienka zo dňa 14.4.2014 na čl. 8, v zmysle ktorej bola odporkyňa vyzvaná k zaplateniu dlhu vo výške 357,50 €. Navrhovateľ svoj návrh proti odporkyňi uplatnil na rozhodcovskom súde žalobou podanou dňa 26.8.2008. Rozhodcovský súd rozhodol o nároku navrhovateľa rozsudkom SR 0889/08, právoplatným dňa 06.10.2008 a vykonateľným dňa 09.10.2008. Exekúcia vedená na základe tohto rozhodcovského rozsudku bola vyhlásená z a neprípustnú a zastavená.

S poukazom na rozhodcovský rozsudok vydaný v tej istej veci sa súd zaoberal otázkou existencie nedostatku podmienky konania, a to prekážky rozhodnutej veci.

Z pripojeného exekučného spisu sp. zn. 11Er/395/2008, konkrétne z uznesenia č. k. 11Er/395/2008-14 zo dňa 24.3.2014 mal súd preukázané, že exekúcia vedená na základe rozhodcovského rozsudku SR 0889/08 bola vyhlásená za neprípustnú, a zastavená. Oprávnenému bola uložená povinnosť nahradiť súdному exekútorovi trovy exekúcie. Uznesenie nadobudlo dňa 30.7.2014 právoplatnosť, a dňa 15.8.2014 vykonateľnosť. Dôvodom vyhlásenia exekúcie za neprípustnú a jej zastavenia, bolo posúdenie rozhodcovskej doložky za neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a teda jej posúdenie za neplatnú. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu. Nakoľko rozhodcovský súd svoju právomoc odvodil z neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorá je v zmysle zákona neplatná, vydal tak exekučný titul, ktorý súd považuje

za nulitný právny akt, ktorý nevyvoláva žiadne právne účinky. Rozsudok rozhodcovského súdu nie je preto spôsobilý byť exekučným titulom, a nie je možné na jeho podklade viesť exekúcie. Po preskúmaní pripojeného exekučného spisu teda súd zistil, že vo veci je možné konať. Na rozhodcovský rozsudok sa hľadí, akoby nebol vydaný, a preto nemôže zakladať prekážku právoplatne rozsúdenej veci.

Vzhľadom k dátumu uzavretia zmluvy medzi navrhovateľom a odporkyňou súd na vec aplikoval ustanovenia právnych predpisov účinných k dátumu uzavretia zmluvy a to ku dňu 15.2.2008.

Podľa § 488 Občianskeho zákonníka záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

Podľa § 52 Občianskeho zákonníka (1) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. (3) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. (4) Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme, b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Zmluvu medzi navrhovateľom a odporkyňou súd vyhodnotil ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 2 písm. b) zák. č. 258/2001 o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, v spojení s § 25 ods. 2 Zák. č. 129/2010. o spotrebiteľských úveroch. Uvedená zmluva o spotrebiteľskom úvere je zároveň zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 ods. 1 Obč. zákonníka, pretože ide o štandardnú formulárovú zmluvu uzavretú medzi navrhovateľom ako veriteľom, dodávateľom a odporkyňou ako dlžníkom, spotrebiteľom. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené na predtlačení formulároch a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy, alebo jej zmien. Predmetom je najmä dodanie tovaru, vykonanie služby, prípadne kombinácia. Aj úver poskytnutý navrhovateľom odporkyňi túto charakteristiku spĺňa. Súčasťou zmluvy o úvere boli v danom prípade Všeobecné zmluvné obchodné podmienky, ktoré odporkyňa nemohla ovplyvniť, nakoľko boli pripravené už vopred pre väčší počet spotrebiteľov. Touto zmluvou navrhovateľ poskytol odporkyňi úver v rámci svojej obchodnej činnosti a odporkyňa úver prijala ako spotrebiteľ. Zmluvu podpísala ako fyzická osoba, zo zmluvy nevyplýva, že by ju podpísala v rámci svojej podnikateľskej alebo inej obchodnej činnosti.

Vzhľadom k tomu, že súd vyhodnotil zmluvu o úvere uzavretú medzi účastníkmi konania ako spotrebiteľskú, aj bez návrhu prihliadol na nemožnosť uplatnenia práva, vrátane jeho premlčania s poukazom na § 5b zák. č. 250/2007 Zb. zák. o ochrane spotrebiteľa.

Odporca sa v zmysle zmluvy zo dňa 15.2.2008 zaviazal úver poskytnutý navrhovateľom splácať v splátkach, pričom konečná splatnosť úveru mala nastať dňa 25.2.2009. Ešte pred týmto dátumom,

vzhľadom k porušeniu zmluvnej povinnosti zo strany odporkyne, navrhovateľ úver predčasne zosplatnil, a to podaním zo dňa 02.7.2008, pričom k zosplatneniu úveru došlo ku dňu 21.7.2008. Premlčacia doba začala plynúť 22.7.2008, teda dňom nasledujúcim po zosplatnení úveru, kedy si navrhovateľ mohol právo uplatniť po prvý raz a uplynula dňa 22.7.2011, kedy najneskôr si mohol navrhovateľ uplatniť svoj nárok na súde. Návrh v uvedenej veci bol na súd doručený až dňa 05.5.2014, teda po uplynutí premlčacej doby.

Súd považoval za potrebné vysporiadať sa s tvrdením navrhovateľa ohľadne uplatnenia jeho nároku pred rozhodcovským súdom. Súd je toho názoru, že uplatnením nároku na rozhodcovskom súde nedochádza k spočívaniu premlčacej doby po dobu konania na tomto súde, a to vzhľadom k tomu, že rozhodcovský súd nie je súdom, ani iným orgánom, ktorý by malo na mysli zákonné ustanovenia § 112 Obč. zák. („Ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde, alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde, alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.“), keď súdom sa rozumiejú súdy v zmysle ust. § 7 a nasledujúceho OSP a § 5 ods. 1 a 2 zák. č. 757/2004 Zb. zák. o súdoch. Súd v tejto súvislosti poukazuje analogicky aj na znenie ustanovenia § 82 ods. 2 OSP, podľa ktorého „Ak konaniu na súde predchádzalo konanie v rozhodcovskej komisii, konanie na súde sa začína tiež dňom, keď postúpená vec došla súdu.“

Vzhľadom k uvedenému súd neprihliadal na argumentáciu navrhovateľa o spočívání premlčacej doby počas obdobia rozhodcovského konania. Súd poukazuje na to, že osobitosť postavenia rozhodcovského súdu spočíva medzi iným aj v tom, že jeho právomoc vec prejednať a rozhodnúť sa odvodzuje od rozhodcovskej zmluvy. Predpokladom právomoci rozhodcovského súdu je teda platné uzavretie rozhodcovskej zmluvy medzi zmluvnými stranami, a to či už vo forme osobitnej zmluvy, alebo rozhodcovskej doložky. Teda iba platná rozhodcovská zmluva alebo doložka môže založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť. V danom prípade rozhodcovskú doložku medzi zmluvnými stranami, ktorá je súčasťou Všeobecných obchodných podmienok k zmluve o úvere č. 68031, uzavretej v rámci článku 5 Všeobecných obchodných podmienok úveru považuje súd za neplatnú, pretože spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, teda veriteľa a spotrebiteľa. Spotrebiteľova vedomosť o tom, čo rozhodcovské konanie je, aké má špecifiká a následky preňho samotného, sú veľmi nízke. To na druhej strane využívajú obchodníci a takéto doložky vkladajú do spotrebiteľských zmlúv, a to už s vopred vybraným rozhodcom, ktorý prípadný spor vyrieši v neprospech spotrebiteľa. Súd poukazuje, že v zmysle ust. § 53 ods. 4 písm. r) Obč. zákonníka sú neprípustné dojednania, ktoré od spotrebiteľa vyžadujú, aby riešil spory s dodávateľom v rozhodcovskom konaní, pričom vo veciach spotrebiteľských úverov je to väčšinou veriteľ, kto iniciuje začatie konania, pričom začatie rozhodcovského konania už bráni začatiu konania v tej istej veci na riadnom súde. Z uvedeného dôvodu má súd za to, že rozhodcovský súd nemal právomoc vec prejednať a rozhodnúť, teda po dobu trvania rozhodcovského konania premlčacia doba plynula a nespočívala.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP, podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. V danom prípade je úspešným účastníkom konania odporkyňa. Zo spisového materiálu vyplýva, že odporkyni v uvedenom konaní žiadne trovy konania nevznikli, ani ich návrhom doposiaľ neuplatnila, preto jej ich náhradu súd nepriznal.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Čadca v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.